

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 23 januari 2023
Betreft Tijdlijn over implementatie derogatie en zevende actieprogramma
Nitratrichtlijn

Ons kenmerk
DGA-PAV / 26134262

Geachte Voorzitter,

In de Regeling van Werkzaamheden van 24 januari 2023 is door de Tweede Kamer een informatieverzoek gedaan. Er is verzocht om duidelijkheid over welke gesprekken er zijn geweest en welke correspondentie er is geweest tussen de Europese Commissie en LNV in de maanden na de vaststelling van de derogatiebeschikking. Hieronder geef ik u deze tijdlijn. Ik heb getracht hierin zo volledig mogelijk te zijn, maar mogelijk zijn in de snelheid van het proces onderdelen onvoldoende in deze tijdlijn meegenomen. Vanwege de snelheid heeft afstemming met de EC niet kunnen plaatsvinden.

Tijdlijn besprekingen tussen EC en LNV sinds de publicatie van de derogatiebeschikking

- Op 5 september 2022 is een brief over de hoofdlijnen van de derogatiebeschikking verstuurd aan het parlement (Kamerstuk 33 037, nr. 450). Hierover is voorafgaand aan verzending (telefonisch) ambtelijk contact geweest tussen LNV en de EC.
- Op 13 september 2022 heeft een Commissiedebat plaatsgevonden waarin deze Kamerbrief is besproken.
- Op 15 september 2022 is er gestemd over de derogatiebeschikking Mestbeleid in het Nitraatcomité. Op 15 september 2022 is de Tweede Kamer in een korte brief geïnformeerd over de voortgang van de derogatie, namelijk dat het Nitraatcomité heeft ingestemd met de derogatie (Kamerstuk 33037, nr. 453). Deze brief is kort voorafgaand aan verzending ambtelijk met de EC gedeeld.
- Op woensdag 28 september jl. is de Tweede Kamer geïnformeerd over de precieze inhoud van de conceptbeschikking, omdat deze abusievelijk door de EC openbaar was gemaakt op het Comitology Register (Kamerstuk 33037, 480). Op 30 september jl. is de derogatiebeschikking formeel vastgesteld door de EC (Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/2069 van de Commissie)¹.
- Op 6 oktober 2022 heeft een Tweeminutendebat Mestbeleid plaatsgevonden, waarin onder meer de motie Grinwis c.s. (Kamerstuk 33037, nr. 473), die vraagt om bij zowel de uitwerking van de maatregelen uit het zevende actieprogramma die zien op het inzaaien van gewassen als bij de uitwerking van de bufferstroken uit de derogatiebeschikking rekening te houden met de

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32022D2069&qid=1674554546763>

agrarische bedrijfspraktijk, met name met inzaai en aangegane verplichtingen van de betreffende bedrijven voor 2023, is ingediend. Deze is ontraden door de minister van LNV. Deze motie is aangenomen.

- Op 21 oktober 2022 hebben de PV Brussel met DG ENVI ambtelijk in een informeel gesprek teruggekeken op het proces van de derogatiebeschikking.
- Op 21 november 2022 vond een kennismakingsgesprek plaats van mij met Eurocommissaris Sinkevičius. Daarin heeft de Eurocommissaris het belang van de implementatie van de derogatie onderstreept.
- Op 29 november 2022 is ambtelijk overleg geweest met de EC. Onderwerpen die aan de orde kwamen waren het pakket Kamerbrieven van 25 november jl. en de stand van zaken in de implementatie van de derogatiebeschikking. Daar is de EC op hoofdlijnen geïnformeerd over de wijze en tempo van implementatie van de derogatiebeschikking door Nederland en de voorgenomen Kamerbrief daarover.
- Op 2 december is parallel aan verzending van de Tweede Kamerbrief over tijdsplan van implementatie aan het parlement, deze brief aan de EC verzonden.
- Op 8 december 2022 heeft de EC ambtelijk per mail aangegeven verrast te zijn door de inhoud van de brief. Aansluitend is telefonisch ambtelijk contact geweest en afgesproken hier een nader technisch overleg over te voeren.
- Op 12 december heb ik Eurocommissaris Sinkevičius informeel en marge van de Landbouw- en Visserijraad geïnformeerd dat er ingewikkeldheden rondom de implementatie van de derogatieverplichtingen zijn en dat daarover gesprekken lopen.
- Op 14 december 2022 is daartoe een nader ambtelijk gesprek geweest waarin de EC vragen heeft gesteld en Nederland de voorgenomen wijze van implementatie van de beschikking heeft toegelicht. De EC heeft daarin zorgen geuit over de tijdige implementatie van onderdelen van de derogatiebeschikking door Nederland. Daarbij is afgesproken dat Nederland midden januari de EC schriftelijk een update zal sturen van de uitwerking van de derogatie, specifiek over de bufferstroken en de Nutriënt verontreinigde gebieden.
- Op 19 december 2022 is door Eurocommissaris Sinkevičius een brief gestuurd aan mij. Hierin is benadrukt dat Nederland niet op de derogatie kan blijven vertrouwen als de voorwaarden niet tijdig worden ingevoerd, en dat ook de maatregelen uit het 7^e AP ten grondslag liggen aan de derogatie. Ook wordt de pilot mineralenconcentraat benoemd.
- Op 20 december 2022 is door mij op vragen van het lid De Groot tijdens een Tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad ingegaan op de vragen van de EC over de implementatie van de derogatiebeschikking.
- Op 23 december 2022 is door mij aan de Eurocommissaris een reactie per brief gestuurd, waarin wordt aangegeven dat Nederland er alles aan doet om de beschikking zo snel als mogelijk te implementeren. Daarin is de afspraak om midden januari de EC nader te informeren, herbevestigd. Voorafgaand aan verzending van deze brief is ambtelijk contact geweest met de EC over de brief.
- Op 11 januari 2023 is ambtelijk per mail een nieuwe voorgestelde planning van de implementatie van de bufferstroken en vanggewassen alsmede de aanwijzing van de verontreinigde gebieden gesondeerd. Hier is diezelfde dag nog door de EC ambtelijk op gereageerd.

- Op 13 januari 2023 is deze reactie nader informeel ambtelijk besproken met de EC. Hierin is door de EC aangegeven dat nadere onderbouwing van de aanwijzing van de verontreinigde gebieden gewenst was.
- Op 18 januari 2023 is nadere onderbouwing van de aanwijzing van de verontreinigde gebieden ambtelijk gedeeld met de EC. Deze is op 19 januari 2023 ambtelijk besproken met de EC.
- Op basis daarvan heb ik op dat moment definitief besloten om in de Ministerraad van 20 januari een Kamerbrief met de voorgestelde versnellingen en aanwijzing NV gebieden aan de MR voor te leggen.
- Op 20 januari 2023 is de Kamerbrief van diezelfde dag verzonden, alsmede is een formele ambtelijke reactie aan de EC met technische uiteenzetting van de eerder gesondeerde versnelling van implementatie van maatregelen, gedeeld.
- Op 23 januari 2023 is ambtelijk door de Permanent Vertegenwoordiger gesproken met de EC op DG-niveau om de Kamerbrief en reactie aan EC toe te lichten.

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit